

utilregnelige, de have ikke været normale, ikke befundet sig i normal Standsstilstand. Men det er et stort Spørgsmaal, om ikke den excentriste Tilstand, hvori de have befundet sig, har været for en større eller mindre Del netop en Følge af en til Yderlighed dreven Sver efter at fremme, hvad de ansaa for deres Embedspligt. Jeg frygter for, at jo nidkjærere en saadan Mand er i sin Virksomhed, desto mere kan han netop føres til at komme ind paa Baner, der objektivt betragtede maa siges at være Misbrug, om han end kan siges at være ledet af den rene Willie. Men netop, naar det forholder sig saaledes, naar Forholdene ere ordnede paa den Maade, at det i Særdeleshed ere de Klinker, Digtige, Nidkjære, Svige, som forledes til at gaa for vidt i disse Retninger, forekommer det mig, at der deri ligger en endnu større Opfordring til at tage fat paa Vendinger i et System, som kan føre til slige Resultater. Naar man afstiller Politivæsenet fra den judicielle Myndigheds Udøvelse, gaar man kun frem ad den Wei, som er forekrevet i Grundloven. Det er jo fremdeles den Wei, man er slaet ind paa i de Lovforslag, som den nuværende Justitsminister har forelaagt for en Række af Aar tilbage, han har altsaa ogsaa for sit Vedkommende godkjendt Nødvigheden af den Tante, og det kan heller ikke forbause Nogen, thi det forekommer mig dog vensynligt, at den er rigtig. I den allernyeste Tid er der jo ogsaa kommet en yderligere Godkjendelse af Principet i det lille Lovforslag, der gaar ud paa at ansætte en særlig Straffedommer i Frederiksberg Birk, et Forslag, som hviler paa samme Forudsætning, nemlig Afstillelsen af den judicielle Myndighed uden den eksekutive Politimyndighed. Det, at afstille disse to Grene af den offentlige Myndighed her i Landet, er Noget, som ikke alene er principrigtigt, men det er ogsaa Noget, som ikke kan medføre overordentlige praktiske Vanskeligheder, og jeg tror ikke, at det i og for sig vil kunne medføre nogen overordentlig stor Bekostning. Det er nemlig en Selvfølge, at naar en Dommers Funktioner indskrænkes til, at han kun skal være Dommer, kan han have en større Jurisdiktion, og jeg tror derfor ikke, at Embedsmændenes Antal behøver at forøges, inænlunde, det har jo ogsaa været Forudsætningen i disse meget omtalte Reformforslag, at tilsammen skulde der ikke være flere Dommere og Politimestre, end der nu er Underdommere, tværtimod et mindre Antal. Den Reform kan gøres, uden at man behøver at gaa et Skridt videre i Omordningen af vort Retsvæsen, men paa den

anden Side vil den lette Gjennemførelsen af de store Reforme, naar man i sin Tid vil skride dertil. Der er ganske vist andre Ting, som efter min Mening skulde sættes i Forbindelse med denne Reform. Der er i det Lovforslag, der ligger for os, fremhævet dette, at der burde være særlige Retskrivere, og det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgkreds (Schjøttz) eller maaste det var for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Lauridsen) — jeg veed ikke, hvem af de to ærede Herrer det var — har jo allerede henledet Opmærksomheden paa, at Retsvidneinstitutionen maa siges at have overlevet sig selv fuldstændig. Det vilde efter min Mening være et overordentlig stort Fremskridt, om man foruden særskilte Politimestre tillige kunde faae særskilte Retskrivere, og efter min Tro vilde det heller ikke være en Foranstaltning, der vilde være uoverkommelig i finantiel Henseende, thi man vilde jo saa kunne spare, hvad Retsvidneinstitutionen koster, og det er vel ikke grumme langt fra en halv Million om Aaret. Om disse Omkostninger udredes af Staten eller af Kommunen, er for saa vidt mindre vigtigt, de gaa i alt Fald ud af Borgernes Lomme. Men det er fremdeles en Selvfølge, at naar der ansættes særegne Retskrivere foruden særegne Politimestre, vil der kunne spares paa det Kontorholdsvederlag, som nu tilstaas Dommene, og hvormed de skulle afholde Lønningen til deres Fuldmægtige, som blandt Andet have den Funktion at føre Retsprotokollen og særlig have den Funktion, som maa anses for at være noget af det Vigtigste paa et Herredskontor, at føre Skjøde- og Panteprotokollerne, hvilket selvfølgelig vil gaa over til Retskriverne, naar de blive ansatte som særlige Embedsmænd. Jeg skal ikke komme videre ind paa dette; det er efter min Overbevisning ogsaa Noget, som kunde gennemføres uden at gribe forstyrrende ind i, hvad der maatte siges at være den egentlige Kjerne i Systemet for vor nuværende Ret og som sagt ogsaa uden paa nogen Maade at gribe forstyrrende ind i den fremtidige Ordning, og der vil vindes overordentlig Meget derved. Jeg har udviklet, hvor overordentlig vigtigt det er for en Forhørsdommers ubilbede Stilling, at han ikke næsten tvinges til at se skævt paa Sagen derigjennem, at han indleder den som Politimester; men det er ikke mindre vigtigt, at der er en særegen Retskriver. Jeg har havt den Mening — det vil maaste den høitæredede Justitsminister erindre — i mange Aar, at det var et vigtigt Punkt, at der kom særlige Retskrivere. Jeg er bleven mere og